

Felling og beskjæring av trær

Trærne i Bærum er til glede for mange, men kan for enkelte representere et problem. Med stadig tettere bebyggelse blir trær ofte en kilde til konflikt. Hensikten med denne brosjyren er å skape forståelse for trærnes viktige funksjon i omgivelsene våre, samt å gi informasjon om hvilke forhold som vurderes når det gjelder trefelling og beskjæring av kommunens trær.

Trærs betydning

Trær har en gunstig effekt på menneskers helse. De grønne lungene virker stressreducerende, og de bidrar til økt trivsel. Vegetasjon fanger opp støv og gasser fra trafikk, partikler vi ellers ville ha pustet inn.

Trær fungerer ofte som lekesteder for barn. Treklynger skaper spennende rom som setter fantasien i sving.

Både enkelttrær og grupper av trær har gunstige effekter på mikroklimaet. De skaper en effektiv skjerm mot vind – vindhastigheten kan reduseres med opptil 50 %. Tre kronene reduserer varmestrålingen fra bakken om natten, slik at variasjonen mellom natt- og dagtemperatur blir mindre. Fordamping fra bladene gjør luften noe fuktigere. Dette skaper i sin tur et varmere miljø. Trær kan skjerme mot innsyn og uønsket utsikt, og gi behagelig skygge på varme sommerdager.

*Toppede bjørketrær. Topping vil føre til at råte sprer seg nedover i stammen.
Foto: Petter Rogneby*

*Alle de nederste hovedgrenene er blitt fjernet, noe som kan svekke treets helse.
Foto: Anette Saastad*

Et tre kan drikke flere hundre liter vann i døgnet, og trær bidrar til å absorbere overvann. Felling av trær kan dermed endre den lokale vannbalansen, noe som kan skape problemer både på egen og på naboens tomt. I skråninger holder røttene på jorda og forhindrer jorderosjon.

Trær er viktige for det biologiske mangfoldet. Trær er tilholdssted for insekter og fugler, og gir også ly til andre dyr. Gamle trær er spesielt verdifulle da de ofte er hjem for sårbare eller truede (røddlistede) arter av sopp, lav og mose, som i sin tur huser sjeldne insekter.

Trær kan ha stor estetisk og sanselig verdi gjennom sin blomstring, farge og årstidsvariasjon. Trær, og enkeltstående trær i særdeleshet, kan ha en viktig funksjon som landskapselement ved at de tilfører et sted særpreg og stedsidentitet.

Gamle trær hører ofte til en eldre bygning eller eiendom, og sier noe om historien til stedet. De er derfor viktige kulturminner som må tas vare på.

Felle trær på privat grunn

Du bør altså ha et bevisst forhold til trær med tanke på deres positive betydning for omgivelsene. Dersom du likevel ønsker å felle eller beskjære trær på egen eiendom, må du være oppmerksom på følgende:

- Treet kan være vernet gjennom gjeldende reguleringsbestemmelser.
- Treet kan være fredet etter Naturmangfoldloven (tidligere Naturvernloven), Kulturminneloven eller forskrift.
- Visse eiketrær har en særskilt beskyttelse gjennom forskrift om utvalgte naturtyper. Hovedregelen er at eika enten er synlig hul, eller har en diameter på minst 63 centimeter.
- Det skal opprettholdes et naturlig vegetasjonsbelte langs vassdrag da dette er et viktig levested for dyr, jmf. Vannressursloven. I Bærum kommune er bredden på dette beltet satt til 10 meter.
- Borettslagsloven krever 2/3 flertall på generalforsamlingen dersom trær skal felles.
- Unngå felling og beskjæring under fuglenes hekketid.

Dersom du ønsker å felle trær som ikke står på din egen eiendom, må dette tas opp med den aktuelle grunneier. Nabolovens bestemmelser om trær vil komme til anvendelse i dette tilfellet.

En for kraftig beskjæring av hovedgrener vil generere mange nye svake skudd, som alle har dårlig feste. Foto: Anette Saastad

Felle trær på kommunal grunn

Ønsker du å felle eller beskjære trær på kommunal grunn, må du sende søknad til Bærum kommune. I borettslag er det styret som skal sende inn søknad, og ikke enkeltpersoner. Kommunen vil undersøke om treet er vernet gjennom lov eller forskrift, kommunale vedtak eller reguleringsbestemmelser.

Dersom treet ikke har særskilt vern, vil bestemmelsene i Naboloven være relevante i avveiningen. Følgende kriterier vil vurderes av kommunen:

- Treet art, alder og tilstand.
- Hensyn til biologisk mangfold.
- Treet estetiske verdi, og betydningen det har i landskapet.
- Ulemper treet måtte ha for søker og andre, for eksempel at treet har en uheldig plassering, eller representerer en fare.
- Klimatiske hensyn.
- Årstid - kommunen utfører felling og beskjæring kun i vinterhalvåret, så lenge treet ikke utgjøre fare for omgivelsene.

NB! Kommunen kan anmelde og kreve erstatning og gjenplantning av den som feller trær på kommunal grunn uten tillatelse.

Viktig å tenke på ved beskjæring

For at treet skal holde seg friskt og ikke representere en fare i fremtiden, er det viktig at beskjæring utføres riktig.

“Topping” av trær er dessverre en utbredt metode for å få mer lys og sikt. I tillegg til at det ikke ser bra ut, er det uforvarsilig. Snittet på toppen vil medføre at råte sprer seg nedover i stammen, noe som vil forkorte levetiden til treet. Treet vil også få mange nye skudd. Hvert nye skudd vil ha dårlig feste, og kan brette lett i vind. Generelt vil beskjæring av store grener fremme kraftig skuddvekst, som i sin tur vil kreve oppfølgende beskjæring.

Det må heller ikke fjernes for mange sidegrener fra en hovedgren. Grenen kan dø og til slutt brette. Store beskjæringssår vil også svekke grenen. Fjern heller smågrener.

Kontakt en arborist (en sertifisert trepleier) dersom du er i tvil om riktig beskjæring!